

NEMZETI KÖZZSZOLGÁLATI
ÉS TANKÖNYV KIADÓ

Digitális tananyagfejlesztés sajátos nevelési igényű tanulóknak

Koczor Margit
Radicsné Szerencsés Terézia

Budapest, 2013. 08. 23.

NEMZETI KÖZZSZOLGÁLATI
ÉS TANKÖNYV KIADÓ

A pályázatról, avagy a fejlesztésről...

„Nemzeti tananyagfejlesztés és országos referenciaiskola hálózat kialakítása digitális kiegészítő oktatási anyagok létrehozása az új NAT – hoz” cím pályázati koncepciónk elkészítése során nemzetközi és hazai kutatások eredményeit elemeztük, és az ezekben megfogalmazott szükségletek, valamint a kiírt pályázati konstrukció céljai alapján állítottuk össze szakmai programunkat.

Miért szükséges?

1. megváltozott gazdasági, társadalmi környezet – megváltozott elvárások
2. megváltozott tanulói populáció – digitális bennszülöttek
3. megváltozott intézményi, környezet
4. megváltozott tanulási környezet, megváltozott taneszközök
5. magyar közoktatási rendszer átalakulása, minőségi oktatás
6. kutatásunk eredményei

Magyar közoktatási rendszer átalakulása, minőségi oktatás

Az új NAT-ban lényeges módosulás az alábbi területeken történt:

Bevezet szövege újrafogalmazta a NAT küldetését, hangsúlyozva a **közös értékek** és a **nevelés** jelentőségét.

- A fejlesztési területek és a nevelési célok is újrafogalmazódtak, kiegészültek, figyelemmel egyrészt a már jelzett közös értékekre, továbbá a diákok változó motivációira, tanulási szokásaira, érzelmi igényeire.
- A korábbi NAT -okból már ismerős tíz műveltségi terület kiegészült a közműveltségi tartalmakkal, mégpedig három képzési szinten (1–4. évfolyam; 5–8. évfolyam; **9–12. évfolyam**).

NEMZETI KÖZZSZOLGÁLATI
ÉS TANKÖNYV KIADÓ

Célcsoportok

Pályázati programunk célcsoportja

- a) Középiskolai 9 – 12 évfolyamos tanulók – gimnázium, szakközépiskola és szakiskola
- b) **Középiskolai sajátos nevelési igény- tanulók –
tanulásban és értelmükben akadályozott diákok –
speciális és készségfejlesztő szakiskola**

NEMZETI KÖZZSZOLGÁLATI
ÉS TANKÖNYV KIADÓ

Pedagógiai célkitűzések

Olyan digitális tartalmak és módszertanilag megújult taneszközök fejlesztése a középiskolai korosztály – **köztük középiskola SNI tanulók** - számára, amely növeli az értékalapú oktatás minőségi színvonalát. Mindezekkel együtt azt szeretnénk elérni, hogy az elektronikus tartalmak interaktívvá váljanak, amelyek hasznosítják a közoktatási intézmények informatikai infrastruktúráját. A fentiekhez illeszkedően olyan támogató környezet kialakítása is a célunk, amely segíti a pedagógusok, intézmények adaptációs, implementációs folyamatait, és ezzel a digitális taneszközök, és tartalmak beépülése biztosítottá váljon a mindennapi pedagógia és működési gyakorlatba.

NEMZETI KÖZZSZOLGÁLATI
ÉS TANKÖNYV KIADÓ

A kidolgozásra kerül műveltségterületek konkrét kapcsolódása a NAT műveltségterületeihez – Sajátos nevelési igény – tanulók középiskolai fejlesztése során

FEJLESZTENDŐ DIGITÁLIS TANANYAGTARTALMAK

Sajátos nevelési igény- tanulók fejlesztését célzó digitális tartalmak:

1. Informatika - számítógép gyakorlati alkalmazhatósága a munkavégzéskor és a hétköznapi életben
2. Társadalmi környezet
3. Önismeret és társas kultúra fejlesztése
4. Gazdasági és pénzügyi nevelés

NEMZETI KÖZZSZOLGÁLATI
ÉS TANKÖNYV KIADÓ

A fejlesztési területek kapcsolódása a NAT - hoz

Fejlesztési területek – nevelési célok

A kidolgozásra kerül digitális taneszközök és tananyagtartalmak konkrétan kapcsolódnak a NAT – ban megjelölt nevelési célokhoz

- „Az erkölcsi nevelés
- Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
- Állampolgárságra, demokráciára nevelés
- Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
- A családi életre nevelés

NEMZETI KÖZZSZOLGÁLATI
ÉS TANKÖNYV KIADÓ

A fejlesztési területek kapcsolódása a NAT – hoz (2)

- A testi és lelki egészségre nevelés
- Felelősségvállalás másokért, önkéntesség
- Fenntarthatóság, környezettudatosság
- Pályaorientáció
- Gazdasági és pénzügyi nevelés
- Médiatudatosságra nevelés
- A tanulás tanítása” (NAT)

NEMZETI KÖZZSZOLGÁLATI
ÉS TANKÖNYV KIADÓ

A fejlesztési területek kapcsolódása az Irányelvhez

- **Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók a tanulásban akadályozott gyermekek körébe tartoznak**, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okra visszavezethető gyengébb funkcióképessége, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó akadályozottságot, tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak
- Az enyhe fokú értelmi fogyatékoság (mentális sérülés) diagnosztizálása elsősorban orvosi, gyógypedagógiai és pszichológiai feladat.
- Pszichodiagnosztikai vizsgálatokkal állapítható meg a kognitív funkciók lassúbb fejlődése, valamint más, nem intellektuális területeken jelentkező eltérések

Az emberi erőforrások miniszterének 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelete

Irányelv

5.3.2. Középfokú nevelés – oktatás szakasza

A **cél** elsősorban az ismeretek megerősítése, szintetizálása, a tudáselemek rendszerbe illesztése, alkalmazása, a pályaorientáció, az önálló életvezetési technikák tudatos gyakorlása. A tanulók eltérő képességprofilja, iskolai életének különbözősége, egyéni fejleszthetőségi prognózisa esetén is kiemelt cél, hogy a tanulók a speciális szakiskola, – vagy az integrált keretek között történő – nevelés, oktatás során elsajátítsák azokat az ismereteket és készségeket, amelyek az önálló életvitelhez, a munkaerőpiacra történő belépéshez, megmaradáshoz és az egész életen át tartó tanulás megalapozásához elengedhetetlenül szükségesek

Szakképesítés megszerzésére felkészítő szakasz (Irányelv)

A speciális szakiskola szakképző évfolyamain szakmai vizsgára történő felkészítés, vagy az életkezdéshez való felkészülést, a munkába állást lehetővé tevő egyszerű betanulást igénylő munkafolyamatok elsajátítását nyújtó képzés folyik. Az államilag elismert, az Országos Képzési Jegyzékben (OKJ) szereplő szakképesítésekre és rész-szakképesítésekre való felkészítés esetén a szakképzési évfolyamok száma az OKJ-ben megjelölt képzési idő, illetve – a Nemzeti alaptantervben biztosított lehetőség alapján – a sajátos nevelési igény típusához igazodó nyújtott képzési idő szerint történik. A szakképzési évfolyamokon is kiemelt szerepet kap a tanulók adottságaihoz igazodó készség- és képességfejlesztés, a komplex személyiségfejlesztés. A nevelés, oktatás, képzés célja:

- a még meglévő tudásbeli és szociális hátrányok felszámolása,
- a tanuláshoz, szakmatanuláshoz, munkába álláshoz szükséges motiváció megteremtése, erősítése,
- a szakmai vizsgára való felkészítés,
- munkavégzésre való szocializálás, munkavállalói magatartás kialakítása, a tanulók élettervezésének elősegítése, önálló életvezetés megalapozása.

Az integrált keretek között nevelt enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlesztése

Az integrált keretek között nevelt enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelésében az Irányelvben leírtakat kell alkalmazni, figyelembe véve a befogadó intézmény pedagógiai programját, sajátos nevelési igény tanulókra irányuló helyi tantervét. A befogadó intézmény pedagógiai programjában – az Irányelv 1. fejezetében leírtak alkalmazásával – szerepelnie kell a fogyatékos tanuló nevelése-oktatása sajátos elveinek, és figyelembe kell vennie a tanulást, fejlődést nehezítő körülményeket is. Ezen belül fontos meghatározni és biztosítani azokat a segítő eljárásokat, amelyek az eredményes integráció feltételei lehetnek. A fejlesztéshez, rehabilitációs és rehabilitációs célú foglalkozások vezetéséhez, az egyéni fejlesztő programok kimunkálásához, a tantárgyak fejlesztési feladatainak megvalósításához a szakirányú képesítéssel rendelkező gyógypedagógiai tanár gyógypedagógus együttműködése szükséges.

Amennyiben a tanuló állapota megkívánja, úgy más szakembert (pl. terapeuta, logopédus, pszichológus, orvos, konduktor) is be kell vonni a fejlesztő munkába.

(Irányelv)

NEMZETI KÖZZSZOLGÁLATI
ÉS TANKÖNYV KIADÓ

Kapcsolódás a kerettantervhez

Az enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelő-oktató munkáját ellátó speciális szakiskola OKJ szerinti szakképesítés oktatásához alkalmazandó 9-12. évfolyamos közismereti tanterve alapján

Koherencia vizsgálat

KIDOLGOZANDÓ TÉMA	NAT TARTALMI SZABÁLYOZÁSA			KERETTANTERVEK / IRÁNYELV AZ SNI TERÜLETEKEN	Irányelv
<p>SNI Informatika – számítógép gyakorlati alkalmazhatósága a munkavégzéskor és a hétköznapi életben</p>	<p>Kulcskompetenciák</p> <p>Digitális kompetencia 10.o. felöleli az információs társadalom technológiáinak (IST) magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítás, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés.</p>	<p>kiemelt fejlesztési feladatok</p> <p>A tanulás tanítása A tanulási folyamatot jelentősen átalakítja az informatikai eszközök és az elektronikus oktatási segédanyagok használata.</p> <p><i>A médiatudatosságra nevelés különös jelentőséget kap a médiumok használatának előtérbe kerülése,</i></p>	<p>műveltségterületek Magyar nyelv és irodalom</p> <p>4. a tanulási képesség fejlesztése: Verbális és nem verbális (hangzó és képi) információk együttes kezelése, megértése</p> <p>6. irodalmi kultúra, irodalmi művek értelmezése: tájékozódás az elektronikus tömegkommunikáció és az irodalom kölcsönhatásainak új jelenségeiről</p>	<p>szakiskola 9-10. o. Magyar nyelv és irodalom</p> <p>Az ismerethordozók önálló használatának tanulása. Kommunikáció- médiaismeret: Az információs- kommunikációs társadalom műfajainak megfelelő olvasási szokások gyakorlása. Az információszerzés szintereinek feltérképezése (rádió, televízió, informatika). A tanulási képesség fejlesztése:</p>	<p>Általános részben található utalás: Digitális kompetencia Informatika: számítógépes technika felhasználása a tudás bővítésére, eligazodás a logikai rendben meglévő információforrások között Műveltségi területek: Magyar nyelv és</p>

Digitális tananyagfejlesztés

KIDOLGOZANDÓ TÉMA	NAT TARTALMI SZABÁLYOZÁSA			KERETTANTERVEK	SNI Irányelv
<p>SNI Gazdasági és pénzügyi nevelés</p>	<p>Kulcskompetenciák Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia: segíti az egyént a mindennapi életben – a munkahelyén is- abban, hogy megismerje tágabb környezeték és képes legyen a kínáló lehetőségek megragadására.</p> <p><i>Matematikai kompetencia területén, a kognitív funkciók fejlesztésével, bővül a mindennapi élethelyzetekben szükséges, biztonságot nyújtó ismeretek köre. Fontos a gyakorlati ismeretek tevékenységekkel történő megerősítése a tér- és időbeli viszonyok, a mértékegységek, a pénzkezelés és a szakmai ismeretek matematikai területeinek elsajátításában</i></p>	<p>Kiemelt fejlesztési feladatok Gazdasági nevelés: A gazdálkodás és a pénz világra vonatkozó tudás nélkül nem érthetjük meg a bennünket körülvevő világ számunkra fontos folyamatainak jelentős hányadát; e tudás általános műveltségünk részévé vált. Felkészülés a felnőttilt szerepeire: Általános célja, hogy segítse tanulókat további iskola- és pályaválasztását</p>	<p>Műveltségterületek Magyar nyelv és irodalom: Lényegkiemelő, áttekinthető önálló jegyzetelési technika kialakítása. Élő idegen nyelv: Rövid feljegyzéseket, üzeneteket, magánlevelet tud írni. Matematika 6.2. A munka tervezése, szervezése, megosztása. Földünk és környezetünk: A munkaerő-piaci ismeretek (intézményrendszer, pályaismeret, szakmaismeret) bővítése. A szakmaváltásra való képesség fejlesztése,</p>	<p>Szakiskola Matematika A matematika elemi fogalmainak a mindennapi életben való használata. Biztos műveletfogalom és számolási készség az alapműveletek körében. Logikai alapon állítás megfogalmazása. Vitakészség, érvelés, cáfolás, bizonyítás. A megértésen alapuló gondolkodás fejlesztése. Informatika: Balesetmentes, költségkímélő alkalmazás.</p>	<p>Műveltségi területek: Magyar nyelv és irodalom <i>A műveltségi terület kiemelt habilitációs/rehabilitációs feladatai:</i> Az olvasott szavak és a köztük lévő grammatikai viszonyok felismertetése. A helyesírási szokások megerősítése. Fejlesztés: Összerendezett íráskép kialakítása az egyéni adottságok mellett. Idegen nyelvek <i>Fejlesztési feladatok:</i> Beszédszándék Beszédértés Beszédkészség Képesség – a tanult témákban – egyszerű kérdések megfogalmazására és azok megválaszolására.</p>

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI
ÉS TANKÖNYV KIADÓ

Kerettanterv szakiskola

Informatika kiegészítés

Tematikai egység / Fejlesztési cél	Az informatikai eszközök használata	Órakeret 2 óra (modul)
Előzetes tudás	Az operációs rendszer alapvető funkcióinak ismerete, alkalmazása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A számítógépes perifériák használatbavétele. Az összetett munkához szükséges eszközkészlet kiválasztása. Az adatok biztonságos tárolása. Az informatikai környezet tudatos alakítása. Az egészséges munkakörnyezet megteremtése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok	
<i>A számítógépes perifériák megismerése, használatbavétele, működésük fizikai alapjai</i> A számítógép fő egységeinek megismerése, az alaplap, a processzor, a memória főbb jellemzői. Bemeneti és kimeneti perifériák, adathordozó eszközök használata, működési elve.	<i>Fizika; kémia:</i> elektromágnesesség, optika, félvezetők, folyadékkristályok, színek, festékek, analóg és digitális jelek.	
<i>Az összetett munkához szükséges eszközkészlet kiválasztása</i> Az összetett munkához szükséges eszközkészlet kiválasztási szempontjainak megismerése. Digitalizáló eszközök. Az operációs rendszer és a számítógépes hálózatok főbb feladatai és szolgáltatásai.		
<i>Az adatok biztonságos tárolása. Az informatikai környezet tudatos alakítása</i> Az adatok biztonságos tárolásának szoftveres és hardveres biztosítása. Fájlok illetéktelenek által történő hozzáféréseinek megakadályozása.		
<i>Az egészséges munkakörnyezet megteremtése</i> Egészséges, ergonómiai szempontoknak megfelelő számítógépes munkakörnyezet kialakítása.	<i>Biológia-egészségtan:</i> az érzékszervek védelmét biztosító szabályok, helyes szokások; a környezeti állapot és az ember egészsége közötti kapcsolat, igény az egészséges életkörülményekre.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Digitális kamera, adatvédelem.	

NEMZETI KÖZZSZOLGÁLATI
ÉS TANKÖNYV KIADÓ

Kerettanterv a készségfejlesztő speciális szakiskolák számára

Információs eszközök használata

Szakiskolai előkészítés 9 -10.

1. Témakör: Számítógép-kezelés Fejlesztendő kompetenciák: Tájékozódás a billentyűzeten.			Óraszám: 25 (modul)
Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt és <i>javasolt</i> fogalmak	Elvárt teljesítmény
Gyermeki szerkesztőprogramok. Vonalhúzás az egér segítségével.	A betűk és számok helyének megkeresése, és egyre biztosabb tájékozódás a billentyűzeten. Ügyeskedés az egérrel és a billentyűkkel.	betű, szám, vonal, képernyő A számítógépen lévő rövidítések, feliratok, és azok értelmezése.	Fokozódó önállósággal kezelje a számítógépet.
4. Témakör: Játékprogramok Fejlesztendő kompetenciák: Biztos téri ismeretek.			Óraszám: 25
Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt és <i>javasolt</i> fogalmak	Elvárt teljesítmény
Labirintus játék, mászkálós játék.	Navigálás az egérrel és 2 billentyűvel. Változatos játékok használata.	irányok (fel, le, jobbra, balra) A megismert játék elnevezése, a játszáshoz szükséges fogalmak ismerete.	Legyen képes megfelelő elmozdulásokat előidézni a képernyőn.

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI
ÉS TANKÖNYV KIADÓ

Informatika

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. Az informatikai eszközök használata	Órakeret 2 óra (modul)
Előzetes tudás	Az operációs rendszer alapvető funkcióinak ismerete, alkalmazása.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	A számítógépes perifériák használatbavétele. Az összetett munkához szükséges eszközkészlet kiválasztása. Az adatok biztonságos tárolása. Az informatikai környezet tudatos alakítása. Az egészséges munkakörnyezet megteremtése.	
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok	
A számítógépes perifériák megismerése, használatbavétele, működésük fizikai alapjai A számítógép fő egységeinek megismerése, az alaplap, a processzor, a memória főbb jellemzői. Bemeneti és kimeneti perifériák, adathordozó eszközök használata, működési elve.	Fizika; kémia: elektromágnesesség, optika, félvezetők, folyadékkristályok, színek, festékek, analóg és digitális jelek.	
Az összetett munkához szükséges eszközkészlet kiválasztása Az összetett munkához szükséges eszközkészlet kiválasztási szempontjainak megismerése. Digitalizáló eszközök. Az operációs rendszer és a számítógépes hálózatok főbb feladatai és szolgáltatásai.		
Az adatok biztonságos tárolása. Az informatikai környezet tudatos alakítása Az adatok biztonságos tárolásának szoftveres és hardveres biztosítása. Fájlok illetéktelenek által történő hozzáféréseinek megakadályozása.		
Az egészséges munkakörnyezet megteremtése Egészséges, ergonómiai szempontoknak megfelelő számítógépes munkakörnyezet kialakítása.	Biológia-egészségtan: az érzékszervek védelmét biztosító szabályok, helyes szokások; a környezeti állapot és az ember egészsége közötti kapcsolat, igény az egészséges életkörülményekre.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Digitális kamera, adatvédelem.	

NEMZETI KÖZZSZOLGÁLATI
ÉS TANKÖNYV KIADÓ

Társadalmi környezet

Tematikai egység / Fejlesztési cél	A tudás és az iskola szerepe a társadalomban
Előzetes tudás	Általános iskolai előzmények.
A komplex műveltség-területhez kapcsolható fejlesztési feladatok	Az iskola, a tanulás szerepének felismerése. Az emberiség tudásának gazdagodási folyamatának bemutatása. A tanulás és az iskola (a tankötelezettség) értelmezése.
Ismeretek/fejlesztési követelmények	Kapcsolódási pontok
A tanulás eredményessége, a tanulás hiányának következményei – tapasztalatok megvitatása, érvek ütköztetése. Az emberi tudás – mesterségek, tudományok rendszere – kialakulásának megismerése konkrét példák során. A tanulás fontossága, egyéni és közösségi haszna. Az iskola társadalmi szerepe, célja – elképzelések, vélemények ütköztetése. A tudás fogalmának átalakulása, az egész életen át tartó tanulás szükségessége. A tudományos-technológiai fejlődés hatásai – példák gyűjtése, összehasonlítás, értékelés.	<i>Osztályközösség-építés:</i> iskola, tanulás, a tudás szerepe.
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Egész életen át tartó tanulás, tudomány, iskolarendszer, iskolatípus, tankötelezettség, információ, információforrás, tudás, információs társadalom, tudásalapú társadalom, tapasztalati és elméleti tudás.

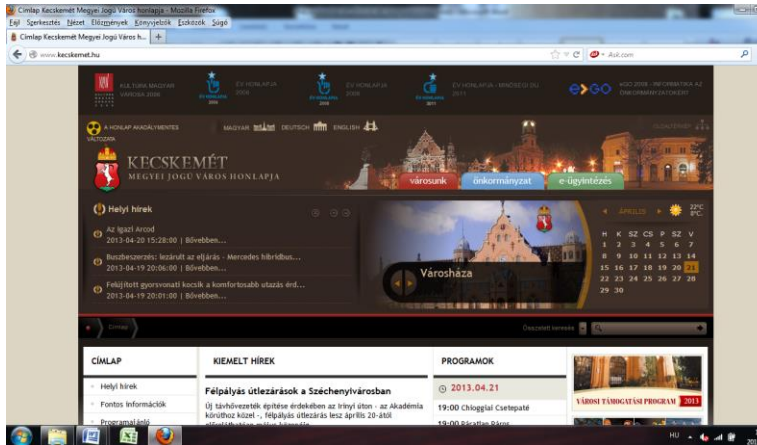

Tanulók által készített digitális anyagok (Kiskőrösi szakiskolások anyagaiból)

Informatika Szülőföldem projekt 10. osztály

Akik elkészítették: _____

1. Írd be a Google keresőbe „**Kecskemét megyei jogú város**”
2. A megjelent találatok között kattints a „**Kecskemét város honlapja rengeteg információval és térképpel**” találatra
3. Ha ezt taláلتad, jó helyen jársz 😊

Most nyissátok meg a szülőföldem mappában a **Kecskemét - Feladatlap** nevű Word dokumentumot!

A válaszokat ide is gépeljétek be!

4.A bal oldali menüből válasszátok ki a **Városunkról** menüpontot! Majd a **várostarténetet!**

5. Mióta Bács-Kiskun megye székhelye Kecskemét?

6. Ki volt az a költő, aki a XIX. században már versében megemlítette Kecskemétet?

Írd le a versidétet, amit az oldalon találsz!

7. A bal oldali menüben kattintsatok a **Város híres szülöttjei** címre!

8. Soroljátok fel a híres embereket, és írjátok a **neveik** mellé a **foglalkozásukat!**

9. Ismét a bal oldali menüben kattintsatok az **Idegenforgalom, kultúra** kifejezésre.

Itt lehetőségünk van **Virtuális sétát** tenni Kecskeméten. Soroljátok fel minél több nevezetes épületet, ami Kecskeméten található!

Két épület a város szülöttjeiről kapta a nevét. Melyik ez a két épület?

Ha eddig eljutottál kész vagy a feladatoddal!

NEMZETI KÖZSZOLGÁLATI
ÉS TANKÖNYV KIADÓ

Tanulók által készített digitális anyagok (Kiskőrösi szakiskolások anyagaiból)

Ha megfejtitek a titkos írással írt verset és szerzőjét tietek a főnyeremény!

Πετϯ φι Σ<νδορ:Ηή ρ)σ π<ροσ αζ ααφϯ δ)ν Κεχσκεμϯ τ

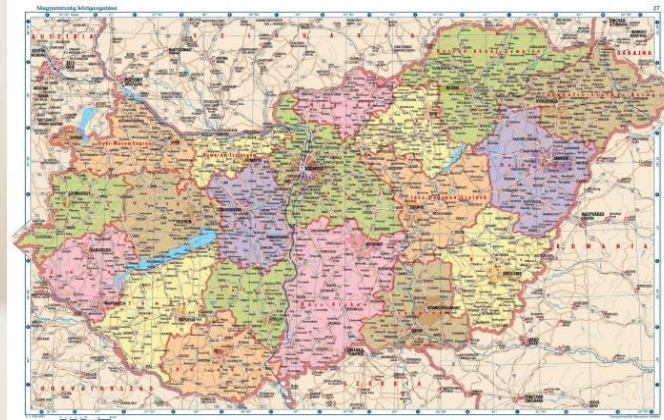
Ηή ρ)σ π<ροσ αζ ααφϯ δ)ν Κεχσκεμϯ τ,
Οττ σζ)λεττεμ, αννακ)σζ)μ κ)νψερϯ τ.
Α β |ζ<φ<τ μαγψαρ εμβ)ρ πετ)ττε,
Κακαστϯ φφεε σζϯ π μ)νψεχσκε σ)τ)ττε.

NEMZETI KÖZZSZOLGÁLATI
ÉS TANKÖNYV KIADÓ

Tanulók által készített digitális anyagok (Kiskőrösi szakiskolások anyagaiból)

Meghívó

Szeretettel meghívjuk

2012. november 29-én

Én és hazám projekt zárására

TÓTH IMRE JÓZSEF

9/Á OSZTÁLY

NEMZETI KÖZZSZOLGÁLATI
ÉS TANKÖNYV KIADÓ

Köszönjük a figyelmet!